

Za nas je problem nepostojanje sustava za školovanje kadrova za grafičku struku, kao i nemogućnost zapošljavanja, po potrebi - sezonski ili na određeno radno vrijeme

ANTE SUTON,
VLASNIK GRAFIČKO-
IZDAVAČKE
KUĆE SUTON GRUPA

OD PRIHVAĆANJA I PROVEDBE “Inicijative 20+5+6” svi bi imali korist

Udruženje poslodavaca Federacije Bosne i Hercegovina i Večernji list, a pod pokroviteljstvom Izaslanstva Europske unije u Bosni i Hercegovini, organiziraju konferenciju “Inicijativa 20+5+6 - Stanje i perspektive razvoja gospodarstva” koja će 4. rujna 2019. godine biti održana u Mostaru. “Inicijativa 20+5+6” predstavlja set prijedloga novih zakona, izmjena i dopuna postojećih zakona te izmjena i dopuna podzakonskih akata u cilju rasterećenja gospodarstva i poboljšanja poslovnog ozračja.

Usvajanjem predloženih zakonskih i podzakonskih rješenja iz “Inicijative 20+5+6”, najveća grafičko-izdavačka kuća u regiji - Suton grupa iz Širokog Brijega, prema riječima Ante Sutona, njezina osnivača i vlasnika, mogla bi povećati konkurentnost, realizirati nove poslove i radnicima povećati primanja, a od provedbe ove Inicijative korist bi imala i država.

Postojanje Udruženja poslodavaca FBiH i svoje članstvo u Upravnom odboru Udruženja Suton smatra jedinom načinom na koji kao poslodavac može utjecati i sudjelovati u donošenju zakona te vjeruje da je upornošću te konstruktivnim i argumentiranim radom ipak moguće promijeniti poslovno ozračje koje je trenutačno tromo i neučinkovito.

Bili ste uključeni u izradu prijedloga zakonskih i podzakonskih rješenja koja su u konačnici pretočena u “Inicijativu 20+5+6”. Što za vas predstavlja ova inicijativa i što ona znači za poslovnu zajednicu u FBiH?

Za mene ova Inicijativa predstavlja konkretan prijedlog Udruženja poslodavaca FBiH, a onda preko nas i svih naših članica, kako popraviti poslovno ozračje u našoj zemlji.

Opća ocjena je da bi usvajanjem predloženih zakonskih rješenja iz “Inicijative 20+5+6” korist i napredak osjetili svi. A što bi za vas kao poslodavca značilo i kako bi se na poslovanje vaše kompanije odrazilo prihvaćanje predloženih zakonskih rješenja u okviru “Inicijative 20+5+6” od izvršne i zakonodavne vlasti u FBiH?

Prihvaćanjem i provedbom ovih inicijativa, uvjeren sam, da bi korist bila vidljiva za sve, a konkretno, u našem slučaju, mogli bismo zaposlenicima dodatno povećati primanja te, uz

neke niže troškove poslovanja, povećati našu konkurentnost i dobiti neke poslove koje trenutačno nismo u prilici dobiti radi velikih troškova.

Godinama domaći i međunarodni dužnosnici upozoravaju na loše poslovno ozračje u FBiH. Kakva je vaša ocjena trenutačnog poslovnog ozračja i koji

“ ZAKONODAVSTVO SE UŽASNO SPORO MIJENJA I USKLAĐUJE S POTREBAMA I RAZVOJEM U POSLOVNOM SVIJETU I NJEGOVIM POTREBAMA

su to gorući problemi koji opterećuju i negativno utječu na poslovanje kompanija? Što je najveći problem konkretno za vašu kompaniju?

Trenutačno poslovno ozračje u BiH ja ocjenjujem kao dosta tromo i neučinkovito. Zakonodavstvo se užasno sporo mijenja i usklađuje s potrebama i razvojem u poslovnom svijetu i njegovim potrebama. Problem naše struke, grafičke (papirne i izdavačke), je u čitavom svijetu, pa tako je i kod nas sličan, pogođen svim utjecajima koje je donio razvoj interneta. To se konkretno manifestira na način da tiraža onoga što se tiska stalno pada, a troškovi stalno rastu, konkretno, cijene papira i celuloze u posljednje dvije godine porasle su za više od 20 posto, rastu troškovi radne snage, energenti i ostalo. Na drugoj strani, uslijed velike konkurencije, cijene gotovih proizvoda padaju te mnoge grafičke ili izdavačke kuće propadaju uslijed negativnog poslovanja. Sljedeći problem za nas je nepostojanje sustava za školovanje kadrova za grafičku struku, kao i nemogućnost zapošljavanja, po potrebi - sezonski ili na određeno radno vrijeme. Ljudi koji su otišli u prijevremene mirovine, a još uvijek su radno sposobni.

Koliko ste kao poslodavac do sada bili u prilici utjecati na donošenje zakonskih rješenja koja se odnose na poslovno ozračje? Jesu li inicijative poput ove koju je predložilo Udruženje poslodavaca FBiH (“Inicijativa 20+5+6”) učinkovit način uključivanja poslodavaca u kreiranje poslovnog ozračja?

Zahvaljujući postojanju Udruženja poslodavaca Federacije BiH i mom članstvu u njemu, uvidio sam da je ovo jedini način i mjesto gdje poslodavci mogu utjecati i sudjelovati u donošenju nekih zakona. Istina, sve to ide jako teško i ništa nije lako, ali ako ste uporni, realni, konstruktivni, argumentirani itd. neke stvari uspjete promijeniti. Mnoge kolege poslodavci samo kritiziraju kako ništa ne valja i nije dobro, a nisu se spremni uključiti u rad Udruge poslodavaca FBiH i u njemu aktivno sudjelovati. Rad u Udruženju svih nas koji smo u Upravnom odboru je volonterški i traži odvajanje dragocjenog vremena i nekog troška da bi se sudjelovalo u istome.

Zakonodavna vlast u FBiH pozitivno se izjasnila o “Inicijativi 20+5+6”, čekamo izjašnjenje Vlade FBiH, odnosno izvršne vlasti. Ako bi predložena zakonska rješenja u okviru “Inicijative 20+5+6” bila usvojena, koliko bi iznosile uštede za vašu kompaniju? U koje svrhe biste utrošili sredstva ostvarena tim uštedama?

Teško je u ovome trenutku precizno izračunati kolike su tu uštede, zasigurno one ne bi bile “ogromne”, ali bi, prema mome mišljenju, pomogle u rastu plaća zaposlenicima, većem proračunu, jer bi trebale smanjiti “sivu” ekonomiju te bi pomogle da struke poput, tekstilne, obućarske, grafičko-izdavačke i sl. budu konkurentnije i dulje opstanu na tržištu, a na taj način opet sačuvaju broj zaposlenih te i dalje pune državni proračun.

HB ŽUPANIJA

OSIGURANE BESPLATNE KNJIGE ZA UČENIKE

U HBŽ-u nastava u svim osnovnim i srednjim školama počinje u ponedjeljak, 2. rujna. Iznimka je jedino Srednja strukovna škola Silvija Strahimira Kranjčevića gdje su u tijeku završni radovi na rekonstrukciji prvoga kata. Kako doznajemo od ravnatelja Saše Grabovca, nastava će u toj školi početi 9. rujna. A iz matičnih osnovnih škola u Livnu obavještavaju prvašice i njihove roditelje da će za njih prvog radnog dana biti upriličene prigodne priredbe nakon kojih će svi dobiti besplatne udžbenike koje je osiguralo Ministarstvo znanosti,

prosvjete, kulture i sporta HBŽ-a. Za tu namjenu Vlada HBŽ-a izdvojila je 25.000 KM, a učenici drugih razreda slabijeg imovnog stanja također će dobiti besplatne udžbenike zahvaljujući grantu Vlade FBiH, koja je za tu namjenu osigurala 19.000 KM, doznajemo od ministra znanosti, prosvjete, kulture i sporta Petra Galića, kao i broj onih koji će u ponedjeljak po prvi put sjesti u školske klupe. “Na području Livna i Tomislavgrada i ovog tjedna imali smo drugi upisni rok za prvašice, no, prema podacima kojima raspolažemo, u po-

nedjeljak bi u prvi razred osnovne škole trebalo krenuti 385 učenika, što je manje za 30-ak u odnosu na prošlu godinu. No, moram naglasiti da smo ove godine imali veći broj odgođenih upisa, više od 30. Inače, u posljednjih nekoliko godina u prvi razred upisivali smo nešto više od 400 djece u cijelom HBŽ-u. Nažalost, trend smanjenja je u cijeloj BiH, iznimka nije ni naša županija”, kazao nam je ministar Galić. Među onima koji bilježe smanjenje broja upisanih prvašica su Livno i Tomislavgrad dok ostale općine imaju veći broj upisa od prošlogo-

dišnjih. I Grad Livno osiguralo je sredstva za nabavu udžbenika za učenike osnovnih i srednjih škola iz socijalno ugroženih obitelji za školsku 2019./2020. Za tu namjenu 15.000 maraka bit će prebačeno Centru za socijalni rad Livno koji vodi evidenciju socijalno ugroženih i koji će provesti proceduru odabira korisnika. “Ovom financijskom pomoći bit će olakšan početak školske godine roditeljima i učenicima iz socijalno ugroženih obitelji s područja Livna”, istaknuli su iz Ureda gradonačelnika. (Željka Mihaljević)

ILUSTRACIJA